

Eiropas Zivsaimniecības Fonds

© Lionel Flageul

Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF) sāka darboties 2007. gada janvārī. Tā mērķis ir uzlabot nozares konkurētspēju un palīdzēt tai kļūt ekoloģiski, ekonomiski un sociāli ilgtspējīgākai. Šo mērķu īstenošanai ir piešķirts budžets 3,8 miljardu eiro (vai pēc pašreizējām cenām – 4,3 miljardu eiro) apmērā septiņu gadu periodam no 2007.–2013. gadam. Finansējums ir pieejams visām apakšnozarēm: jūras un iekšzemes zvejniecībai, akvakultūrai un zivsaimniecības produktu pārstrādei un tirdzniecībai. Sevišķa uzmanība tiek veltīta zvejniecības kopienām, kuras visvairāk skārušas nesēnās pārmaiņās.

EZF ir vienkāršāk pārvaldāms un īstenojams nekā tā priekšgājējs – Zivsaimniecības virzības finanšu instruments (ZVFI). Papildus labākai pielāgojamībai EZF piedāvā vairākus jaunus atbalsta mehānismus: atbalsts zvejniekiem, īstenojot pāreju uz selektīvākiem zvejas paņēmieniem, un lielāks uzsvars uz ilgtspējīgu zvejniecību un savstarpēja izdevīguma pasākumiem, tai skaitā pilotprojekti, finansējums vietējām attīstības stratēģijām un atbalsts akvakultūras pasākumiem. Līdzīgi ZVFI noteikumiem, finansējums netiek piešķirts jaunu zvejas kuģu būvniecībai vai to kravas telpas palielināšanai. Tāpat kā citu ES struktūrfondu gadījumā, ES finansējums nevar tikt izmantots atsevišķi, bet tikai kā valsts, reģionālā vai vietējā finansējuma papildinājums.

Turklāt, finansējums tagad tiek pastiprināti novirzīts „konverģences” reģioniem,

kur ekonomiskā labklājība nesasniedz ES vidējo līmeni.

Kā tas darbojas

Valstu lēmējinstiūcijas sastāda stratēģisku plānu, kurā sniegts ilgtermiņa redzējums par to, kāda būs to zivsaimniecības un akvakultūras attīstība laika posmā no 2007. līdz 2013. gadam, un paskaidrota tā atbilstība KZP mērķiem. Plānā jābūt norādītām prioritātēm, mērķiem, valsts izdevumu aprēķinam un izpildes termiņiem. Tam seko darbības programma, kurā sniegta sīkāka informācija par to, kā valstu lēmējinstiūcijas plāno īstenot EZF sniegtās iespējas praksē. Abi dokumenti tiek sagatavoti, cieši sadarbojoties ar reģionāla un vietēja līmeņa ekonomiskajiem un sociālajiem partneriem.

Finansējuma iespējas

EZF ir paredzēts piecām prioritārajām jomām. Daudzi fonda pasākumi ir ZVFI prakses turpinājums, bet ir arī daži jauni pasākumi.

Zvejas flotes pielāgošana (1. prioritārais virziens)

Ja dalībvalsts izlemj samazināt zvejas iespējas, palīdzība var būt pieejama zvejas kuģiem, kas pastāvīgi vai īslaicīgi pārtrauc savu darbību. Palīdzība var arī tikt piešķirta virknei citu darbību: drošība

un darba apstākļu uzlabošana uz kuģa klāja, selektīvāki zvejas rīki, piekrastes sūkzveja, sociālekonomiski pasākumi, tai skaitā priekšlaicīga pensionēšanās un pārkvalifikācija.

Zvejas kuģi noteiktos flotes segmentos var saņemt palīdzību dzinēju aizstāšanai ar enerģijas patēriņa ziņā efektīvākiem, taču ne jaudīgākiem dzinējiem.

Akvakultūra, pārstrāde un tirdzniecība, iekšzemes zvejniecība (2. prioritārais virziens)

Atbalsts ir pieejams diversifikācijai, kuras mērķis ir radīt jaunas akvakultūras sugas un sugas ar labām tirgus izredzēm, videi saudzīgai akvakultūrai, sabiedrības un dzīvnieku veselības uzlabošanas pasākumiem, zivsaimniecības un akvakultūras produktu pārstrādei un tirdzniecībai un mūžizglītībai.

Pastāv īpaši noteikumi iekšzemes zvejniecībai, kas atspoguļo tās svarīgo lomu Centrāleiropā un Austrumeiropā.

Savstarpēja izdevīguma pasākumi (3. prioritārais virziens)

Tās ir darbības, kuras parasti nesaņem privātā sektora atbalstu un kuru vispārējais nozīmīgums pārsniedz atsevišķu uzņēmumu komerciālās intereses. Atbalstāmās darbības var būt jūras dzīvnieku un augu valsts, ostu, piestātņu un izkraušanas vietu aizsardzība un attīstība, jaunu mārketinga un reklāmas kampaņu izstrāde, pilotprojekti un citi kopīgi pasākumi.

Zivsaimniecības apvidu ilgtspējīga attīstība (4. prioritārais virziens)

Finansējums šajā kategorijā tiek balstīts uz vietējām attīstības stratēģijām, atspoguļojot augšupēju pieeju. Tā mērķis ir palīdzēt vietējām kopienām samazināt to ekonomisko atkarību no zivju nozvejas.

Piekrastes kopienas un tādas kopienas, kas dzīvo ezeru un dīķu tuvumā ar ievērojamu nodarbinātību zivsaimniecības jomā, ir tiesīgas saņemt ES finansējumu, lai nostiprinātu savu vispārējo konkurētspēju, radītu pievienoto vērtību saviem zivsaimniecības produktiem, attīstītu tūrisma infrastruktūru un pakalpojumus, aizsargātu vidi un veicinātu starpreģionu un starptautisko sadarbību.

Tehniskā palīdzība (5. prioritārais virziens)

Šajā kategorijā ietilpst tādi pasākumi, kā pētījumi, pārskati, informatīvi pasākumi un citas darbības, kas ir saistītas ar darbības programmu īstenošanu.

Normatīvie pamatdokumenti

Var izdalīt trīs normatīvo pamatdokumentu veidus: Padomes regula, kas nosaka pamatprincipus; Komisijas izpildes nolikums, kurā sniegti sīki norādījumi, kas valstīm ir jāpilda, un praktisku ieteikumu *vade mecum* valstu lēmējinstādēm par to, kā izstrādāt un īstenot to programmas.

Pagaidu noteikumi

2008. gada jūlijā Padome apstiprināja dažas pagaidu EZF noteikumu atkāpes, lai atvieglotu zvejas flotu pārstrukturēšanas procesu dalībvalstīs nozarē valdošās „degvielas krīzes” ietekmē. To skaitā bija flotes pielāgošanas shēmas, kas nodrošina papildu atbalstu, lai sekmētu ievērojamo jaudas samazināšanu flotes segmentos,

Dokumenti

Padomes Regula (EK) Nr. 1198/2006 (2006. gada 27. jūlijs) par Eiropas Zivsaimniecības fondu.

Komisijas Regula (EK) Nr. 498/2007 (2007. gada 26. marts), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu.

EZF atbalsta piešķirumi no 2007. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim

Dalībvalsts	Konverģence	Nav konverģence	Kopā
Beļģija		26 261 648	26 261 648
Bulgārija	80 009 708		80 009 708
Čehija	27 106 675		27 106 675
Dānija		133 675 169	133 675 169
Vācija	96 861 240	59 004 177	155 865 417
Igaunija	84 568 039		84 568 039
Īrija		42 266 603	42 266 603
Grieķija	176 836 728	30 995 509	207 832 237
Spānija	945 692 445	186 198 467	1 131 890 912
Francija	34 250 343	181 802 741	216 053 084
Itālija	318 281 864	106 060 990	424 342 854
Kipra		19 724 418	19 724 418
Latvija	125 015 563		125 015 563
Lietuva	54 713 408		54 713 408
Ungārija	34 291 357	559 503	34 850 860
Malta	8 372 329		8 372 329
Nīderlande		48 578 417	48 578 417
Austrija	187 326	5 071 992	5 259 318
Polija	734 092 574		734 092 574
Portugāle	223 943 059	22 542 190	246 485 249
Rumānija	230 714 207		230 714 207
Slovēnija	21 640 283		21 640 283
Slovākija	12 681 459	1 007 069	13 688 528
Somija		39 448 827	39 448 827
Zviedrija		54 664 803	54 664 803
Apvienotā Karaliste	43 150 701	94 677 188	137 827 889
Kopā	3 252 409 308	1 052 539 711	4 304 949 019

* Summa eiro atbilstoši pašreizējām cenām